

ምዕራፍ 4

99 115 10,000
 1375 609 1,250 + 715 = 1965
 1,250 - 715 = 535 999
 7,082

ምድጣርን ምጉዳልን መሰክ ቁፅርታት ክሳብ 10,000

4.1 ምድጣር መሰክ ቁፅርታት ክሳብ 10,000

4.1.1 ምድጣር ርባቲት 100

ክብነት 1 ኣብ ሓደ ቤት ትምህርቲ ዝመሃሩ ተምሃሮ ኣብ መጀመርታ ዓመት 200 ኣብ ካልኣይ ዓመት ድማ 300 ፈልስታት ተኸሎም። ብሓፈሻ ክንደይ ፈልስታት ተኸሎም?

ፍታሕ

$$200 + 300 = ?$$

$$200 + 300 = 2 \text{ ሚኢትታት} + 3 \text{ ሚኢትታት}$$

$$= 5 \text{ ሚኢትታት} = 500$$

ስለዚ እቶም ተምሃሮ ብሓፈሻ 500 ፈልስታት ተኸሎም።

ክብነት 2

- $3000 + 1000 = 30 \text{ ሚኢትታት} + 10 \text{ ሚኢትታት ወይ ድማ } 3000$
 $= 40 \text{ ሚኢትታት} \qquad \qquad \qquad + 1000$
 $= 4000 \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \underline{\underline{4000}}$
- $6000 + 200 = 60 \text{ ሚኢትታት} + 2 \text{ ሚኢትታት ወይ ድማ } 6000$
 $= 62 \text{ ሚኢትታት} \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad + 200$
 $= 6200 \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \qquad \underline{\underline{6200}}$

ጥያቄ 1

ሀ. ኣብዞም ዝስዕቡ ቁፅርታት ክንደይ ሚኢቲታት ክምዘለው ተመያየጡ።

1. 2000 = 20 ሚኢትታት	2. 3000	3. 7000
4. 1200	5. 3700	5. 8400

ለ. ኣብ 300 ክንደይ ሚኢቲታት ኣለዉ? ኣብ 400 ኸ?

ኣብ 300 + 400 ክንደይ ሚኢቲታት ኣለዉ?

300 + 400 ብቐሊሉ ከመይ ክምዘድመር ተመያየጡ።

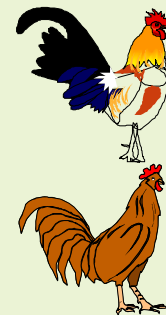
መስመዲ 1

ደምሩ።

1. 400 + 300	2. 700 + 200	3. 300 + 300	
4. 900 + 100	5. 7000 + 2000	6. 6000 + 1000	
7. 8000 + 1500	8. 4200 + 4000	9. 1100 + 700	
10. 3500 + 500	11. 300 + 3000	12. 900 + 3100	
13. 400
<u>+500</u>	14. 7000
<u>+200</u>	15. 600
<u>+3200</u>	16. 1300
<u>+1600</u>

ቃስ ግድሳት

17. ክብደት ሓደ ደርሆ 2000 ግራም እዩ። ክብደት ካልኣይ ደርሆ ድማ 1000 ግራም እዩ። ክብደት ክልቲኦም ደራሁ ክንደይ ግራም እዩ?
18. ሓደ ብዕራይ ብብር 5000፣ ሓደ በጊዕ ድማ ብብር 300 ተዓዲጎም። ዋጋ ብዕራይን በጊዕን ብድማር ክንደይ እዩ?

19. ነዚ ሰደቓ ናብ ደፍተርኩም ቀዲሕኩም ምልኩ።

ሀ.		ሰ.		ሐ.		
300 ደምሩ		2000 ደምሩ		ሀ	ሰ	ሀ + ሰ
400		400		300	500	
600		2000		1200	900	
3400		3100		4000	1300	
1700		7000		3500	2500	
5000		2700		6000	3300	

4.1.2 ምድሚና በዓል ስለስተ ሀሣ ቁልፍታት

ሰብኡ፡- ኣይተ ብርሃነ ንክልተ ደቆም ብብር 423 ዲቪዛ ቤት ትምህርቲ፣ ብብር 142 ድማ ቦርሳ ዓዲጎም። ኣይተ ብርሃነ ጠቕላላ ወፃኢኡም ክንደይ ብር እዩ?

ፍታሕ 423 + 142 = ?

መጀመርታ ዓዲሓደ ዘለዉ ደምሩ። 3 + 2 = 5	ቀዲልኩም ዓዲ ዓሰርተ ዘለዉ ደምሩ። 2 + 4 = 6	መወዳእታ ዓዲ ሚኢቲ ዘለዉ ደምሩ። 4 + 1 = 5
$\begin{array}{r} 423 \\ + 142 \\ \hline 5 \end{array}$	$\begin{array}{r} 423 \\ + 142 \\ \hline 65 \end{array}$	$\begin{array}{r} 423 \\ + 125 \\ \hline 565 \end{array}$

ሰብኡ፡- ኣይተ ሓሰን ንሰለስተ ደቆም ብብር 617 ዲቪዛ ቤት ትምህርቲ፣ ብብር 175 ድማ ቦርሳ ዓዲጎም። ጠቕላላ ወፃኢ ኣይተ ሓሰን ክንደይ ብር እዩ?

ፍታሕ 617 + 175 = ?

መጀመርታ ዓዲሓደ ዘለዉ ደምሩ። 7 + 5 = 12 = 1 ዓሰርተ + 2 ሓደታት ስለዚ 2 ፅሑፍና 1 ዓሰርተ ኣለና ንብል።	ቀዲልኩም ዓዲ ዓሰርተ ዘለዉ ደምሩ። 1 + 7 = 8	መወዳእታ ዓዲ ሚኢቲ ዘለዉ ደምሩ። 6 + 1 = 7
$\begin{array}{r} 1 \\ 617 \\ + 175 \\ \hline 2 \end{array}$	$\begin{array}{r} 1 \\ 617 \\ + 175 \\ \hline 92 \end{array}$	$\begin{array}{r} 1 \\ 617 \\ + 175 \\ \hline 792 \end{array}$

ኣይተ ብርሃነ ብጠቕላላ ብር 565 ፣ ኣይተ ሓሰን ድማ ብር 792 ወፃኢ ገይሮም።

መስመዳ 2

ደምሩ።

1. 141
+ 35	2. 332
+ 36	3. 429
+ 41	4. 833
+ 86	5. 919
+ 90
6. 200
+ 22	7. 410
+ 70	8. 300
+ 79	9. 800
+ 70	10. 45
+14
11. 181
+617	12. 303
+516	13. 250
+738	14. 670
+829	15. 810
+175
16. 638
+139	17. 258
+402	18. 690
+457	19. 564
+285	20. 893
+708

ቃስ ግድሳት

- ኣብ ሓደ መዓልቲ ካብ ከተማ መቐለ ናብ ከተማ ዓድዎ 168 ሰዓት ፤ 250 ሰዓት ድማ ናብ ስቲት ሓመራ ተጓዲዞም። ኣብታ ዕለት እቲ ናብ ክልቲኣን ከተማታት ክንደይ ሰዓት ተጓዲዞም?
- ኣብ ዓይደር ሆስፒታል 432 ዓራት ኣሎ። ካለእ 108 ተወሳኺ ዓራት ተዓዲጉ። እቲ ሆስፒታል ብጠቕላላ ክንደይ ዓራት ይህልዎ?
- ነዚ ሰደቓ ናብ ደፍተርኩም ቀዲሕኩም ምልኩ።

ሀ.	
321 ደምሩ	
28	
200	
719	
321	
794	

ለ.	
539 ደምሩ	
40	
51	
700	
226	
590	

ሐ.		
ሀ	ለ	ሀ + ለ
315	600	
356	43	
109	509	
318	77	
258	751	

4.1.3 ምድማር በዓል ቅርጽ ሆሂ ቁፅርታት

ንጥረት 2

6345 + 2,083 ንምድማር ኣብዞም ዘስዕቡ ተመደቡ።

- ዓዲ ሓደ ዘለዉ እንትድምሩ ክንደይ ረኺብኩም?
- ዓዲ ሚኢቲ ዘለዉ እንትድምሩ 12 ትረኽቡ። 12 ምፅሓፍ ስለዘይክኣል እንታይ ክትገብሩ ይግባእ?

ምዕራፍ 4 - ምድሃዊን ምጉዳሰን ሙሉስ ቁልፎታት ክሳብ 10,000

3. ዓዲ ሽሕ ዘለው እንትድምሩ ክንደይ ትረኽቡ? 3 ዶ 4?
4. ቀዲልኩም መንን መንን ትድምሩ?
5. $6345 + 2083$ ክንደይ ይኸውን?

ፍታሕ:- ማሕበር ልምዓት ትግራይ ኣብ ከተማ መቐለ 3924፣ ኣብ ከተማ ዓዲግራት ድማ 1363 ኣባላት እንተሉዮምዎ፣ ኣብ ክልቲኣን ከተማታት ዘሎ በዝሒ ኣባላት ክንደይ እዩ?

ፍታሕ $3924 + 1363 = ?$

መጀመርታ ዓዲ ሓደ ዘለዉ ደምሩ። $4 + 3 = 7$	ቀዲልኩም ዓዲ ዓሰርተ ዘለዉ ደምሩ። $2 + 6 = 8$	ቀዲልኩም ዓዲ ሚሊተ ዘለዉ ደምሩ። $9 + 3 = 12 = 1$ ሽሕ + 2 ሚሊተ ስለዚ 2 ፅሑፊ 1 ሽሕ ኣለኒ ኣብል።	ኣብ መወዳእታ ዓዲ ሽሕ ደምሩ።
$\begin{array}{r} 3924 \\ + 1363 \\ \hline 7 \end{array}$	$\begin{array}{r} 3924 \\ + 1363 \\ \hline 87 \end{array}$	$\begin{array}{r} 1 \\ 3924 \\ + 1363 \\ \hline 287 \end{array}$	$\begin{array}{r} 1 \\ 3924 \\ + 1363 \\ \hline 5287 \end{array}$

ስለዚ ኣብ ክልቲኣን ከተማታት ዘሎ በዝሒ ኣባላት 5287 እዩ።

መስመዳ 3

ደምሩ።

1. $\begin{array}{r} 3,247 \\ + 121 \\ \hline \end{array}$	2. $\begin{array}{r} 6,374 \\ + 208 \\ \hline \end{array}$	3. $\begin{array}{r} 8019 \\ + 275 \\ \hline \end{array}$	4. $\begin{array}{r} 252 \\ + 4,624 \\ \hline \end{array}$
5. $\begin{array}{r} 349 \\ + 6470 \\ \hline \end{array}$	6. $\begin{array}{r} 4765 \\ + 1224 \\ \hline \end{array}$	7. $\begin{array}{r} 3844 \\ + 5171 \\ \hline \end{array}$	8. $\begin{array}{r} 3005 \\ + 4689 \\ \hline \end{array}$
9. $\begin{array}{r} 6084 \\ + 4663 \\ \hline \end{array}$	10. $\begin{array}{r} 7321 \\ + 1967 \\ \hline \end{array}$	11. $\begin{array}{r} 5687 \\ + 1810 \\ \hline \end{array}$	12. $\begin{array}{r} 5003 \\ + 4407 \\ \hline \end{array}$

ቃል ግድሳት

13. ሓደ ሸንኬሎ 3 ሊትርን 650 ሚሊ ሊትርን ማይ ሓዙ ኣሎ። ኣብቲ ሸንኬሎ ዘሎ ማይ ክንደይ ሚሊ ሊትር እዩ?
14. ሓወልቲ ሰማእታት መቐለ ኣብ ሓደ ዓመት 7654 ተምሃሮን 2083 ካልኦት በዓሕትን ዑደት ገይሮም። ብጠቐላላ ክንደይ ሰባት ዑደት ገይሮም?

15. ነዚ ሰደቓ ናብ ደፍተርኩም ቀዲሕኩም ምስኩ።

ሀ.

3000	ደምሩ
500	
3000	
1234	
6895	
6005	

ለ.

2835	ደምሩ
57	
133	
2047	
3164	
5201	

ሐ.

ሀ	ለ	ሀ + ለ
627	5421	
4043	304	
3576	4233	
7544	1531	
7655	1700	

4.1.4 ቻስኒ ዘስጦ ምድሚር ንብ ዝተረጎሰዩ ዓድታን ቁፅሪ

ክብርቲ፡- ብዓል መዘ. መንገዲ ገፀር ትግራይ 1357 ኪ.ሜ. ኣስፋልትን 546 ኪ.ሜ. ፀፀር መንገድን ሰሪሑ። እቲ ብዓል መዘ. ብሓፈሻ ዝሰርሖ ፅርግያ ክንደይ ኪ.ሜ. እዩ?

ፍታክ 1357 + 546 = ?

መጀመርታ ዓዲ ሓደ ዘለዉ ደምሩ። 7 + 6 = 13 = 1ዓሰርተ + 3ሓደታት ስለዚ 3 ፅሑፊ 1 ኣለኒ እብል።	ቀዲሕኩም ዓሰርተታት ደምሩ። 1 + 5 + 4 = 10 ዓሰርተታት = 1ሚኢቲ ስለዚ 0 ፅሑፊ 1 ሚኢቲ ኣለኒ እብል።	ቀዲሕኩም ዓዲ ሚኢትታት ደምሩ። 1 + 3 + 5 = 9	ኣብ መወዳእታ ዓዲ ሽሕ ዘለዉ ደምሩ።
$\begin{array}{r} 1 \\ 1357 \\ + 546 \\ \hline 3 \end{array}$	$\begin{array}{r} 11 \\ 1357 \\ + 546 \\ \hline 07 \end{array}$	$\begin{array}{r} 11 \\ 1357 \\ + 546 \\ \hline 903 \end{array}$	$\begin{array}{r} 11 \\ 1357 \\ + 546 \\ \hline 1903 \end{array}$

ስለዚ እቲ ብዓል መዘ. ዝሰርሖ ፅርግያ 1903 ኪ.ሜ. እዩ።

መስመዲ 4

ደምሩ።

1. $\begin{array}{r} 236 \\ +578 \end{array}$ 5. $\begin{array}{r} 2011 \\ + 994 \end{array}$ 9. $\begin{array}{r} 5995 \\ + 9 \end{array}$ 13. $\begin{array}{r} 6320 \\ +1780 \end{array}$	2. $\begin{array}{r} 5355 \\ + 256 \end{array}$ 6. $\begin{array}{r} 1536 \\ + 664 \end{array}$ 10. $\begin{array}{r} 1919 \\ + 191 \end{array}$ 14. $\begin{array}{r} 5886 \\ + 3407 \end{array}$	3. $\begin{array}{r} 3079 \\ + 44 \end{array}$ 7. $\begin{array}{r} 3761 \\ + 546 \end{array}$ 11. $\begin{array}{r} 4567 \\ +1678 \end{array}$ 15. $\begin{array}{r} 2643 \\ + 4388 \end{array}$	4. $\begin{array}{r} 3511 \\ + 99 \end{array}$ 8. $\begin{array}{r} 6285 \\ + 994 \end{array}$ 12. $\begin{array}{r} 3643 \\ +4527 \end{array}$ 16. $\begin{array}{r} 7069 \\ +1947 \end{array}$

ቃል ግድባት

17. ኣብ ሓደ ቤት ትምህርቲ 2057 ደቂ ኣንስትዮ ተምሃሮ ኣለዎ። በዝሒ ደቂ ተባዕትዮ ተምሃሮ ካብ በዝሒ ደቂ ኣንስትዮ ተምሃሮ ብ 273 ዝበልፅ እንተኾይኑ፤ በዝሒ ደቂ ተባዕትዮ ተምሃሮ ክንደይ እዩ?
18. ኣብ ሓደ ከተማ ብ 2001 ዓ.ም 3677 ሜትር ከምኡውን ብ 2002 ዓ.ም 5843 ሜትር ኮብልስቶን ፅርግያ ተሰሪሑ። ኣብ ክልቲኦም ዓመታት ክንደይ ሜትር ኮብልስቶን ፅርግያ ተሰሪሑ?
19. ነዚ ሰደቓ ናብ ደፍተርኩም ቀዲሕኩም ምልኡ።

ሀ.	ሐ.
334 ደምሩ	1594 ደምሩ
279	203
1300	2470
4366	1101
5991	7538
2779	1599

4.1.5 ብምትንታን ምድሃባ

እዚ ሜላ እዚ ተጠቐምኩም ንምድሃር ንሕድሕድ ቁፅሪ ብምትንታን ትፅሕፉ። ቀባልኩም ካብ ዝግበዩ ዓዲ ቁፅሪ ብምድሃር ደምሩ።

ጥያቄ፦ ኣብ ሓደ ቤት ትምህርቲ 422 ደቂ ተባዕትዮን 397 ደቂ ኣንስትዮን ኣለዉ። ኣብቲ ቤት ትምህርቲ ዘሎ በዝሒ ተምሃሮ ክንደይ እዩ?

መሰረ 422 + 397 = ?

			ሚእት ታት	ዓሰርተ ታት	ሓደታት
			4	2	2
		+	3	9	7
ሚእትታት ደምሩ	400 + 300	→	7	0	0
ዓሰርተታተ ደምሩ	20 + 90	→	1	1	0
ሓደታት ደምሩ	2 + 7	→	_____	_____	9
ሕድሕድ ደምር ደምሩ	700 + 110 + 9	→	8	1	9

ስለዚ 412 + 397 = 819

ኣብቲ ቤት ትምህርቲ ዘለው ተምሃሮ በዝሒም ብጠቐላላ 819 እዩ።

ንጥረት 3

ሀ. ንኤድኤድ ቁፅሪ በዋጋ ዓድታት በኸመይ ከምትትንትኑ ተመደዩ፡፡

1. 35	2. 231	3. 30712
4. 2735	5. 4056	6. 4527

ለ. ቁፅርታት በዓድታት በምትንታን

$$\begin{array}{r} 4231 \\ + 5621 \\ \hline \end{array}$$

ከመይ ከምዘስራኡ ተመደዩ፡፡

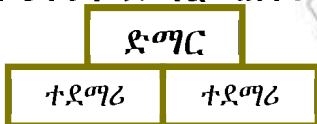
ሐ. ቁፅርታት በዓድታት ምትንታን ኣብ ምድማር ዘስዎ ረብሓ ተመደዩ፡፡

መስመዲ 5

ደምሩ፡፡

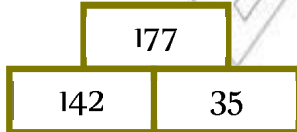
1. $\begin{array}{r} 341 \\ + 78 \\ \hline \end{array}$	2. $\begin{array}{r} 227 \\ + 56 \\ \hline \end{array}$	3. $\begin{array}{r} 3014 \\ + 40 \\ \hline \end{array}$	4. $\begin{array}{r} 4367 \\ + 111 \\ \hline \end{array}$
5. $\begin{array}{r} 3216 \\ + 4201 \\ \hline \end{array}$	6. $\begin{array}{r} 4444 \\ + 3236 \\ \hline \end{array}$	7. $\begin{array}{r} 5003 \\ + 1079 \\ \hline \end{array}$	8. $\begin{array}{r} 5468 \\ + 3655 \\ \hline \end{array}$

ዘ. ዝስዕብ ህንፃ ምድማር ኣስተውዕሉ፡፡

ሰ. ኣብነት-

$142 + 35 = 177$ ብህንፃ ምድማር እንትስራኡ ከምዚ ዝስዕብ እዩ ዝኸውን፡፡

መስመዲ 6

ንኤድኤድ ህንፃ ምድማር ምስኡ፡፡

1.	<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;"> </td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">421</td> <td style="text-align: center;">63</td> </tr> </table>			421	63	2.	<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;"> </td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">353</td> <td style="text-align: center;"> </td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">301</td> <td style="text-align: center;">52</td> <td style="text-align: center;">113</td> </tr> </table>				353			301	52	113
421	63															
353																
301	52	113														

3.

113	52	113

4.

113	23	245

5.

	152		
110	42	415	37

6.

1000	21	112	88

4.2 ክሳብ 10,000 ዘለዉ ሙሉክ ቁፅርታት ምጉዳሰ

4.2.1 ካብ በዓል 3 ሆሂ ሙሉክ ቁፅርታት ምጉዳሰ

ክብነት:- ኣብ ሓደ ቤተ መጻሕፍቲ 726 መጻሕፍቲ ኣለዉ። ካብ መንጎ እዚኦም 513 ዝኣረጉ እንትኾኑ ዝተረፉ ድማ ሓደሽቲ እዮም። ኣብቲ ቤተ መጻሕፍቲ ዘለዉ ሓደሽቲ መጻሕፍቲ ክንደይ እዮም?

ፍታሕ $726 - 513 = ?$

መጀመርታ ዓዲ ሓደ ዘለዉ ኣጉድሱ። $6 - 3 = 3$	ቀዲሱም ዓዲ ዓሰርተ ዘለዉ ኣጉድሱ። $2 - 1 = 1$	ኣብ መወዳእታ ዓዲ ሚኢቲ ዘለዉ ኣጉድሱ። $7 - 2 = 2$	መልስኹም ብምድማር ኣረጋግፁ።
$\begin{array}{r} 726 \\ - 513 \\ \hline 3 \end{array}$	$\begin{array}{r} 726 \\ - 513 \\ \hline 13 \end{array}$	$\begin{array}{r} 726 \\ - 513 \\ \hline 215 \end{array}$	$\begin{array}{r} 215 \\ + 513 \\ \hline 726 \end{array}$

ስለዚ ኣብቲ ቤተ መጻሕፍቲ 215 ሓደሽቲ መጻሕፍቲ ኣለዉ።

ንጥረት 4

ነዞም ዘስዕቡ ከመይ ከምእተሰርሑ ተመደቡ።

1. ኣብ ሓደ ዕዮ 368 ተፈቲኖም 132 ሓሊፎም። እቶም ከይሓለፉ ዝተረፉ ተፈተንቲ ክንደይ ምዃኖም ብኸመይ ንፈልጥ?

መስመዳ 7

ኛጉድቡ። መስስኹም ብምድማር ኛረጋገጹ።

1. $\begin{array}{r} 127 \\ -105 \\ \hline \end{array}$	2. $\begin{array}{r} 468 \\ - 36 \\ \hline \end{array}$	3. $\begin{array}{r} 784 \\ -252 \\ \hline \end{array}$	4. $\begin{array}{r} 674 \\ -123 \\ \hline \end{array}$	5. $\begin{array}{r} 949 \\ -946 \\ \hline \end{array}$
6. $\begin{array}{r} 535 \\ -202 \\ \hline \end{array}$	7. $\begin{array}{r} 638 \\ -400 \\ \hline \end{array}$	8. $\begin{array}{r} 684 \\ - 23 \\ \hline \end{array}$	9. $\begin{array}{r} 456 \\ - 40 \\ \hline \end{array}$	10. $\begin{array}{r} 584 \\ -374 \\ \hline \end{array}$
11. $\begin{array}{r} 462 \\ - 61 \\ \hline \end{array}$	12. $\begin{array}{r} 973 \\ -403 \\ \hline \end{array}$	13. $\begin{array}{r} 567 \\ - 35 \\ \hline \end{array}$	14. $\begin{array}{r} 199 \\ - 29 \\ \hline \end{array}$	15. $\begin{array}{r} 998 \\ -394 \\ \hline \end{array}$
16. $\begin{array}{r} 650 \\ -300 \\ \hline \end{array}$	17. $\begin{array}{r} 118 \\ - 6 \\ \hline \end{array}$	18. $\begin{array}{r} 857 \\ -457 \\ \hline \end{array}$	19. $\begin{array}{r} 787 \\ -767 \\ \hline \end{array}$	20. $\begin{array}{r} 399 \\ -208 \\ \hline \end{array}$

ቃስ ግድሳት

21. ኣብ ሓደ ክባቢ ካብ ዝኸበሩ 967 ነበርቲ 241 ህፃናት እዮም። በዝሒ ህፃናት ዘይኮኑ ክንደይ እዩ?
22. ካብ 386 ብ 45 ዝንእስ ሙሉእ ቁፅሪ ክንደይ እዩ?

ነዚ ሰደቓ ናብ ደፍተርኩም ቀዲሕኩም ምስኩ።

23.

300 ኛጉድቡ	
471	
355	
121	
879	
936	

24.

205 ኛጉድቡ	
445	
315	
677	
708	
555	

25.

ሀ	ሰ	ሀ - ሰ
765	300	
308	208	
548	37	
890	340	
955	632	

4.2.2 ምስቃስ ዘበዎ ምገዳስ ኛብ በዓል 3 ሆሂ መስክ ቁፅርታት

ፍብንፍብ ኣብ ሓደ ማእኸል መጫጭሒ እንቋቕሖ 657 እንቋቕሖ ንምጫጫኡ ትልማ ተታሒዙ 429 እንቋቕሖ ጥራሕ ተጫጪሒ። በዝሒ ዘይተጫጭሒ እንቋቕሖ ክንደይ እዩ?

መልሲ $657 - 429 = ?$

ምዕራፍ 4 - ምድማርን ምጉዳስን ሙሉስ ቁልፎታት ክሳብ 10,000

ካብ7፣ 9 ምጉዳል ኣይክኣልን። ስለዚ ካብ5 ዓሰርታት 1ዓሰርተ ንልቃሕ። 10 + 7 = 17 ሓደታት ብኸምዚ ምስተለቃሕኩም ዓዲ ሓደ ዘለዉ ኣጉድሱ።	ዓዲ ዓሰርተ ዘለዉ ኣጉድሱ።	ዓዲ ሚኢተ ዘለዉ ኣጉድሱ።	መልስኹም ብምድማር ኣረጋግፁ።
$\begin{array}{r} 17 \\ 68\cancel{X} \\ -429 \\ \hline 8 \\ 17 - 9 = 8 \end{array}$	$\begin{array}{r} 417 \\ 65\cancel{X} \\ -429 \\ \hline 28 \\ 4 - 2 = 2 \end{array}$	$\begin{array}{r} 417 \\ 65\cancel{X} \\ -429 \\ \hline 228 \\ 6 - 4 = 2 \end{array}$	$\begin{array}{r} 228 \\ +429 \\ \hline 657 \end{array}$

ስለዚ በዝሒ ዘይተጫጭሖ እንቋቆሖ 228 እዩ።

ግጥም 5

ወይዘሮ ትርሓስ ካብ ዝነበረን ብር 251 ብብር 25 ቅናት ዓዲገን። ወይዘሮ ከድጃ ድማ ካብ ዝነበረን ብር 520 ብ306 ጣፍ ሸሚተን። ክልቲኣን ከክንደይ ብር ከምዝተረፈን ተመያይጥኩም መልሲ ኣብ ደፍተርኩም ፅሓፉ።

መልመዳ 8

ኣጉድሱ። መልስኹም ብምድማር ኣረጋግፁ።

1. $\begin{array}{r} 364 \\ -254 \\ \hline \end{array}$	2. $\begin{array}{r} 647 \\ -139 \\ \hline \end{array}$	3. $\begin{array}{r} 254 \\ -36 \\ \hline \end{array}$	4. $\begin{array}{r} 740 \\ -221 \\ \hline \end{array}$	5. $\begin{array}{r} 598 \\ -69 \\ \hline \end{array}$
6. $\begin{array}{r} 746 \\ -665 \\ \hline \end{array}$	7. $\begin{array}{r} 609 \\ -87 \\ \hline \end{array}$	8. $\begin{array}{r} 500 \\ -50 \\ \hline \end{array}$	9. $\begin{array}{r} 684 \\ -92 \\ \hline \end{array}$	10. $\begin{array}{r} 347 \\ -177 \\ \hline \end{array}$
11. $\begin{array}{r} 653 \\ -271 \\ \hline \end{array}$	12. $\begin{array}{r} 513 \\ -22 \\ \hline \end{array}$	13. $\begin{array}{r} 942 \\ -489 \\ \hline \end{array}$	14. $\begin{array}{r} 215 \\ -107 \\ \hline \end{array}$	15. $\begin{array}{r} 424 \\ -284 \\ \hline \end{array}$
16. $\begin{array}{r} 558 \\ -177 \\ \hline \end{array}$	17. $\begin{array}{r} 747 \\ -264 \\ \hline \end{array}$	18. $\begin{array}{r} 617 \\ -347 \\ \hline \end{array}$	19. $\begin{array}{r} 369 \\ -186 \\ \hline \end{array}$	20. $\begin{array}{r} 839 \\ -446 \\ \hline \end{array}$

ቃል ግድሳት

- እየሩሳሌም 562 ቴምብራት ኣኪባ። እቶም 128 ቴምብራት ካልኦት ሃገራት እንትኾኑ፣ እቶም ዝተረፉ ድማ ቴምብራት ኢትዮጵያ እዮም። እየሩሳሌም ክንደይ ቴምብራት ኢትዮጵያ ኣኪባ?
- ሓደ እንዳ ባኒ 384 ባኒ ንመሸጣ ኣዳሊዩ 290 ባኒ ሸይጡ። ዘይተሸጠ ባኒ ክንደይ እዩ?

ነዚ ሰደቻ ናብ ደፍተርኩም ቀዲሕኩም ምስኩ።

23.

357 ኣጉድሉ	
370	
604	
591	
648	
862	

24.

ሀ	ለ	ሀ - ለ
240	27	
300	130	
657	409	
878	9	
792	448	

4.2.3 ክስተ ገዝ ምስቃሕ ዘስዎ ምገዳል

ክብሩ፡- ኣብ ሓደ ቀዳማይ ብርኪ ቤት ትምህርቲ 735 ተምሃሮ 3^ይ ክፍሊ ኣለዉ። ኣብ መንጎ እዚኦም 389 ደቂ ኣንስትዮ እንተኾይነን በዝሒ ደቂ ተባዕትዮ ክንደይ እዩ?

ፍታሕ 735 - 389 = ?

ኣብ 5፣ 9 ምጉዳል ኣይከኣልን። ስለዚ ኣብ 3 ዓሰርተታት 1 ዓሰርተ ትልቅሑ። 10 + 5 = 15 ሓደታት ትረኽቡ። ዓዲ ሓደ ዘለዉ ኣጉድሉ።	ኣብ 2፣ 8 ምጉዳል ኣይከኣልን። ኣብ 7 ሚኢትታት 1 ሚኢቲ (10 ዓሰርተታት) ትልቅሑ። 10 + 2 = 12 ዓሰርተታት ትረኽቡ። ዓዲ ዓሰርተ ዘለዉ ኣጉድሉ።	ዓዲ ሚኢቲ ዘለዉ ኣጉድሉ።	መልስኹም ብምድማር ኣረጋግፁ።
$\begin{array}{r} 2\ 15 \\ 73\cancel{5} \\ - 389 \\ \hline 6 \\ 15 - 9 = 6 \end{array}$	$\begin{array}{r} 6\ 12 \\ 2\cancel{1}7 \\ 73\cancel{5} \\ - 389 \\ \hline 46 \\ 12 - 8 = 4 \end{array}$	$\begin{array}{r} 6\ 12 \\ 2\cancel{1}7 \\ 7\cancel{3}5 \\ - 389 \\ \hline 346 \\ 6 - 3 = 3 \end{array}$	$\begin{array}{r} 346 \\ + 389 \\ \hline 735 \end{array}$

ስለዚ በዝሒ ደቂ ተባዕትዮ 346 እዩ።

ንጥረት 6

- ኣብ 780 ሓረስቶት 480 ብልምዓት ሰራዊትነት ተመሪፃም ተሸሊሞም። እቶም ከይተሸለሙ ዝተረፉ ክንደይ ምዃኖም ተመዶይጥኩም መልሲ ሃቡ።
- 753 ሜትር ንውሓት ዘለዎ መስመር ቡምባ ማይ ንምኹዓት ዝተዋፈሩ ሰራሕተኛታት 486 ሜትር ኩዲቶም። ዝተረፎም ክንደይ ሜትር ምዃኑ እናተመዶየጥኩም ስርሑ።

መስመዳ 9

ኣገድሱ፡፡ መስሰኹም ብምድማር ኣረጋገጹ፡፡

1. 700
-345	2. 522
- 83	3. 314
-255	4. 875
-677	5. 900
-854
6. 470
-398	7. 405
-157	8. 200
- 45	9. 101
- 27	10. 386
-297
11. 718
-369	12. 642
-371	13. 780
-499	14. 889
-729	15. 673
-283
16. 325
-239	17. 632
-434	18. 424
-258	19. 581
-246	20. 890
-690

ቃል ግድሳት

21. ኣብ ሓደ ጣቢያ ካብ ዝተተኸሉ 954 ፈልስታት 875 ፀዲቆም፡፡ ዘይፀደቁ ፈልስታት ክንደይ እዮም?
22. ኣብ ሓደ ቡቲክ ብር 220 ዝሸየጥ ዝነበረ ስራ ብር 50 ንካይ ተገይርሉ፡፡ ሓዱሽ ዋጋ ክንደይ እዮ?

ነዞም ዘስዕቡ ሰደቓታት ናብ ደፍተርኩም ቀዲሕኩም ምልኩ፡፡

23.

357 ኣገድሱ	
625	
400	
911	
456	
812	

24.

ሀ	ሰ	ሀ - ሰ
422	188	
100	22	
640	378	
203	514	
781	384	

4.2.4 ምስቃስ ዘሰዎ ምገዳስ ጎብ ብዓል 4 ሆሂ ሙሉስ ቁጠራታት

ኣብነት፡- ጉና ስራሕቲ ንግዲ ኣብ ወርሒ ሕዳር 5680 ኩንታል፤ ኣብ ወርሒ ታሕሳስ ድማ 7940 ኩንታል ሰሊጥ ናብ ወፃኢ ዓድታት ልኪኹ፡፡ ኣብ ወርሒ ታሕሳስ ዝለኣኾ ኣብ ወርሒ ሕዳር ዝለኣኾ ብክንደይ ይበልፅ?

ፍታሕ 7940 - 5680 = ?

ዓ.ዲ ሓደ ዘለዉ ኣጉድሉ።	ካብ 4 ፣ 8 ምጉዳል ኣይከኣልን። ስለዚ ካብ 9 ሚኢትታት 1 ሚኢቲ (10 ዓሰርተታት) ተለቅሑ። 10 + 4 = 14 ዓሰርተታት ትረኽቡ። ስለዚ ዓ.ዲ ዓሰርተ ዘለዉ ኣጉድሉ።	ዓ.ዲ ሚኢቲ ዘለዉ ኣጉድሉ።	ዓ.ዲ ሽሕ ዘለዉ ኣጉድሉ።	መልስኹም ብምድማር ኣረጋግጹ።
$\begin{array}{r} 7940 \\ -5680 \\ \hline 0 \\ 0-0=0 \end{array}$	$\begin{array}{r} 8\ 14 \\ 7\cancel{9}40 \\ -5680 \\ \hline 60 \\ 14-8=6 \end{array}$	$\begin{array}{r} 8\ 14 \\ 7\cancel{9}40 \\ -5680 \\ \hline 260 \\ 8-6=2 \end{array}$	$\begin{array}{r} 8\ 14 \\ 7\cancel{9}40 \\ -5680 \\ \hline 2260 \\ 7-5=2 \end{array}$	$\begin{array}{r} 2260 \\ +5680 \\ \hline 7940 \end{array}$

ስለዚ ኣብ ወርሒ ታሕሳስ ዝለኣኽ ካብ ወርሒ ሕዳር ዝለኣኽ ብ 2260 ኩንታል ይበልፅ።

መስመዳ 10

ኣጉድሉ። መልስኹም ብምድማር ኣረጋግጹ።

1. $\begin{array}{r} 3960 \\ -2130 \\ \hline \end{array}$	2. $\begin{array}{r} 5287 \\ -1084 \\ \hline \end{array}$	3. $\begin{array}{r} 3671 \\ -458 \\ \hline \end{array}$	4. $\begin{array}{r} 6809 \\ -4500 \\ \hline \end{array}$	5. $\begin{array}{r} 6822 \\ -401 \\ \hline \end{array}$
6. $\begin{array}{r} 3636 \\ -1427 \\ \hline \end{array}$	7. $\begin{array}{r} 5265 \\ -173 \\ \hline \end{array}$	8. $\begin{array}{r} 3607 \\ -269 \\ \hline \end{array}$	9. $\begin{array}{r} 4512 \\ -2271 \\ \hline \end{array}$	10. $\begin{array}{r} 8906 \\ -4399 \\ \hline \end{array}$
11. $\begin{array}{r} 4800 \\ -128 \\ \hline \end{array}$	12. $\begin{array}{r} 5628 \\ -2650 \\ \hline \end{array}$	13. $\begin{array}{r} 7682 \\ -990 \\ \hline \end{array}$	14. $\begin{array}{r} 2185 \\ -1094 \\ \hline \end{array}$	15. $\begin{array}{r} 3000 \\ -341 \\ \hline \end{array}$
16. $\begin{array}{r} 3841 \\ -1960 \\ \hline \end{array}$	17. $\begin{array}{r} 7682 \\ -2990 \\ \hline \end{array}$	18. $\begin{array}{r} 6246 \\ -5900 \\ \hline \end{array}$	19. $\begin{array}{r} 9483 \\ -6790 \\ \hline \end{array}$	20. $\begin{array}{r} 8648 \\ -5809 \\ \hline \end{array}$

ቃል ግድሳት

- ፀዋታ ኩዕሾ እግሪ ንምርኣይ ካብ ዝተዳለወ 5,672 ቲኬት 3000 ቲኬት ተሸይጦ። በዝሒ ዘይተሸጠ ቲኬት ክንደይ እዩ?
- ኣብ ሓደ ቤት ትምህርቲ ዘሎ በዝሒ ተምሃሮ 5,763 እዩ። ካብ መንጎ እዚኦም በዝሒ ደቂ ተባዕትዮ 3000 እንተኾይኑ በዝሒ ደቂ ኣንስትዮ ክንደይ እዩ?

ነዞም ሰደቻ ናብ ደፍተርኩም ቀዲሕኩም ምስኩ።

23.

1357 ኣገደሱ	
3489	
4264	
5000	
6708	
3007	

24.

	ሰ	- ሰ
3000	119	
2502	1557	
6073	964	
6008	2999	
8793	2685	

4.3 ቃስ ገደሳት ኣብ ምድጣርን ምጉዳስን

ጳጳስ 1 ሓደ ቤት ትምህርቲ ኣብ ሓደ ዓመት ብፅምዲ 536 ጠረጴዛን ወንበርን ዓዲጉ። ኣብ ካልኣይ ዓመት ድማ 287 ብተመሳሳሊ ተወሰኽቲ ጠረጴዛን ወንበርን ዓዲጉ። እቲ ቤት ትምህርቲ ኣብ ክልቲኡ ዓመት ክንደይ ጠረጴዛን ወንበርን ዓዲጉ?

- ጳጳስ** i. ዝተሓተተ፡- እቲ ቤት ትምህርቲ ኣብ ክልተ ዓመት ዝዓደጎ በዝሒ ፅምዲ ጠረጴዛን ወንበርን
- ii. ዝተውሃበ፡- እቲ ቤት ትምህርቲ ኣብ ሓደ ዓመት 536 ፅምዲ ጠረጴዛን ወንበርን፣ ኣብ ካልኣይ ዓመት ድማ 287 ፅምዲ ጠረጴዛን ወንበርን ምዕዳጉ።
- iii. ዝተደለየ፡- እቲ ቤት ትምህርቲ ኣብ ክልቲኡ ዓመት ዝዓደጎም በዝሒ ፅምዲ ጠረጴዛን ወንበርን

ጠቕላላ በዝሒ ፅምዲ ጠረጴዛን ወንበርን ንምርካብ ኣብ ሕድ ሕድ ዓመት ዝዓደጎም በዝሒ ፅምዲ ጠረጴዛን ወንበርን ምድጣር እዩ።

ስለዘ. $536 + 287 = 823$

እቲ ቤት ትምህርቲ ኣብ ክልቲኡ ዓመት 823 ፅምዲ ጠረጴዛን ወንበርን ዓዲጉ።

ጠፋኝ ክብር ከምዘተገበፀ ቃል ግድሳት ንምፍታሕ ነዞም ዘስዕቡ ደረጃታት ምክታል ግቡኡ ኣይፈቅድ።

ቃል ግድሳት ንምፍታሕ

ደረጃ 1:- ነቲ ቃል ግድፍ ኣንቢብካ ነቲ ሕቶ ምርዳኡ

ደረጃ 2:- ዘተውሃበ ምፍሳይ

ደረጃ 3:- ዘተደለዩ ምፍሳይ

ደረጃ 4:- ነቲ ዘድሰ ንምርካብ ግቡኡ ዘኾነ ስልጢት ምምራፅ

ደረጃ 5:- በቲ ዘተመረፀ ስልጢት ኣስሲኸኻ መጠሲ ምርካብ

ጭነት 2 ድማር ክልተ ቁፅርታት 1721 እዩ። ካብቶም ክልተ ቁፅርታት እቲ ሓደ 475 እንተኾይኑ እቲ ካልኣ ቁፅሪ ክንደይ እዩ?

ጭነት i. ዝተሓተተ:- ካብ ክልተ ተደመርቲ ቁፅርታት እቲ ሓደ ምርካብ።

ii. ዝተውሃቡ:-

ሀ. ድማር ክልተ ቁፅርታት 1721

ለ. ሓደ ተደማሪ 475

iii. ዝተደለዩ:- እቲ ካልኣ ቁፅሪ

ነዚ ቁፅሪ ንምርካብ ሒሳባዊ መሎኡ ሓሳብ ንምስርት። እቲ ዘድሰ ቁፅሪ <ሀ> እዩ ንበል።

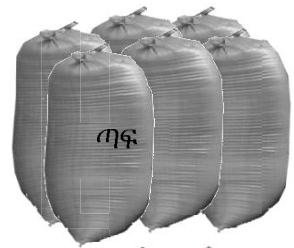
ስለዚ ሒሳባዊ መሎኡ ሓሳብና $ሀ + 475 = 1721$ ይኸውን።

iv. ነቲ ዘድሰ ቁፅሪ ንምርካብ ስልጢት ምጉዳል ንጥቀም።

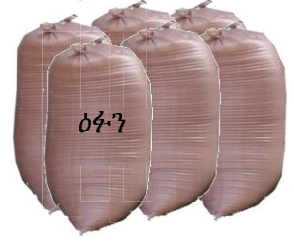
ስለዚ $ሀ = 1721 - 475 = 1246$

ስለዚ እቲ ካልኣይ ተደማሪ ቁፅሪ 1246 እዩ።

መረጋገፂ $1246 + 475 = 1721$

ጭነት 3 ሓደ ነጋዳይ እኸሊ 117 ኩንታል ጣፍን 96 ኩንታል ዕፋንን ሸሚቱ። 45 ኩንታል ጣፍን 34 ኩንታል ዕፋንን እንተሸይጡ ክንደይ ኩንታል እኸሊ ተሪፋዎ?

ጭነት i. ዝተሓተተ፣ ዝተረፎ በዘሒ ኩንታል ጣፍን ዕፋንን ብሓባር ክንደይ ከምዝሸኑ።

ii. ዝተውሃቡ:- እቲ ነጋዳይ 117 ኩንታል ጣፍን 96 ኩንታል ዕፋንን ሸሚቱ 45 ኩንታል ጣፍን 34 ኩንታል ዕፋንን ከምዝሸጠ።

iii. ዝተደለየ:- ክንደይ ኩንታል እኽሊ (ጣፍን ዕፋንን) ከምዝተረፈ::

እቲ ዝድለ ንምርካብ ካብ ጠቕላላ ዝተሸመተ ዝተሸጠ ምጉዳል የድሊ::

ስለዚ ዝተሸመተ ጠቕላላ ኩንታል ድማር $117 + 96 = 213$

ዝተሸጠ ጠቕላላ ኩንታል ድማር $45 + 34 = 79$

ስለዚ ዝተረፈ በዝሒ ኩንታል ጣፍን ዕፋንን ብሓባር $213 - 79 = 134$::

ጭነት 4

ሓደ ነጋዳይ እንቋቕሖ 351 እንቋቕሖ ዓዲጉ ናብ ገዝኡ ወሲዱ:: ኣብ ገዝኡ በዒሑ እንትፍትሽ 35 እንቋቕሖ ተሰይሩዎ:: ካብቶም ዘይተሰበሩ ድማ 70 እንቋቕሖ ሸይጡ:: በዝሒ ዝተረፈው እንቋቕሖ ክንደይ እዩ?

ፍታሕ

i. ዝተሓተተ፤ ካብ ዝተሰበሩን ዝተሸጡን እንቋቕሖ ክንደይ ከምዝተረፈ::

ii. ዝተውሃቡ:- ጠቕላላ ዝተዓደጉ እንቋቕሖ 351፤ ዝተሰበሩ እንቋቕሖ 35፤ ዝተሸጡ እንቋቕሖ 70 ከምዝኾኑ::

iii. ዝተደለየ:- በዝሒ ዝተረፈው እንቋቕሖ

ዝተደለየ ንምርካብ መጀመርታ ዝተሰበሩን ዝተሸጡን ብሓደ ምድማር

$35 + 70 = 105$

ብምቕፃል ካብ ሓፈሻዊ በዝሒ እንቋቕሖ 351፤ 105 ምጉዳል::

$351 - 105 = 246$

ስለዚ በዝሒ ዝተረፈው እንቋቕሖ 246 እዩ::

ብኻልእ ኣገባብ ኣሰራርሓ ድማ ምስራሕ ይክኣል:: ንሱ ድማ ክልተ ግዘ ስልሒት ምጉዳል ብምጥቃም መልሲ ምርካብ ይክኣል እዩ::

i. ካብ 351 ዝተሰበረ ብምጉዳል

$351 - 35 = 316$ ንረክብ::

ii. ካብ 316 ድማ ዝተሸጠ ብምጉዳል

$316 - 70 = 246$ ንረክብ::

እዚ ማለት በዝሒ ዝተረፈው እንቋቕሖ 246 እዩ::

መልመዳ 11

1. ናብ ሓደ ዕዳጋ 3,567 ኣብዑርን 756 ኣባጊዕን ንመሸጣ ኣቲዮም። ካብዚኦም 1251 ኣብዑርን 635 ኣባጊዕን ተሸይጦም። ኣብቲ ዕዳጋ ከይተሸጡ ዝተረፉ ክንደይ ኣብዑርን ኣባጊዕን ኣለው?
2. ሓደ ገባር ካብ ዘለዎ ተሓራሲ መሬት 470 ሄክታር ጣፍ ዘሪኡዎ። ከይተዘርኦ ዝተረፈ ተሓራሲ መሬት ድማ 315 ሄክታር እዩ። እቲ ገባር ብሓፈሻ ክንደይ ሄክታር ተሓራሲ መሬት ኣለዎ?
3. ካብ ኣዲስ ኣበባ ክሳብ ሸረ ዘሎ ርሕቕት 1103 ኪ.ሜ እዩ። ካብ ማይጨው ክሳብ ሸረ ዘሎ ርሕቕት ድማ 443 ኪ.ሜ እዩ። ካብ ኣዲስ ኣበባ ክሳብ ማይጨው ዘሎ ርሕቕት ክንደይ እዩ?
4. ነበርቲ ኣርባዕተ ጣብያታት ዕርጊያ ንምስራሕ ሕድ ሕዳም ብር 1907፣ ብር 987፣ ብር 2048 ን ብር 1009ን ኣዋጊኦም። ብሓፈሻ ክንደይ ብር ተኣኪቡ?
5. ኣብ ሓደ ጣቢያ መራብሒ ደራሁ ካብ 1000 እንቋቕሖ 185 ተባዕትዮ ደራሁን 626 ኣንስትዮ ደራሁን ተጫጪሖም። እቶም ዝተረፉ እንቋቕሖ ድማ ተበላሽዮም።በዝሒ ዝተበላሸዉ እንቋቕሖ ክንደይ እዩ?
6. ድማር ኣርባዕተ ሙሉእ ቁፅርታት 2515 እዩ። ካብ መንጎ እቶም ቁፅርታት ሰለስቲኦም 78፣ 344ን 965ን እንተኾይኖም እቲ ራብዓይ ተደማሪ ቁፅሪ ክንደይ እዩ?
7. ወይዘሮ ሜሪያም ካብ ገደንኣን 5 ኪ.ግ ካሮትን 850 ግ ካውሎን ኣፍሪዮን። ካብ መንጎ እዚ 2 ኪ.ግ ካሮትን 300ግ ካውሎን ሸይጠን። ዝተረፈ ካሮትን ካውሎን ብሓባር ክንደይ ግራም እዩ?
8. ክልተ ጥቓ ንጥቓ ዝኾና ኣብያተ ትምህርቲ ኣለዎ። ኣፍታ ቀዳመይቲ ቤት ትምህርቲ ዘሎ በዝሒ ተምሃሮ 3^ይ ክፍሊ ካብታ ካልኣይቲ ብ 42 ይበልፅ። ኣብታ ቀዳመይቲ ቤት ትምህርቲ ዘሎ በዝሒ ተምሃራይ 3^ይ ክፍሊ 97 እንተኾይኑ፦
 - ሀ. ኣፍታ ካልኣይቲ ቤት ትምህርቲ ዘሎ በዝሒ ተምሃራይ ክንደይ እዩ?
 - ለ. ኣብ ክልቲኣን ኣብያተ ትምህርቲ ዘሎ በዝሒ 3^ይ ክፍሊ ተምሃራይ ክንደይ እዩ?